

ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองชะอำ

ความเป็นมา

เดิมชะอำมีชื่อว่า “ชะอาน” เล่ากันว่าในสมัยกรุงศรีอยุธยาครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ ยกทัพมาทางใต้ ทรงนำทัพมาทางใต้ ทรงนำทัพมาที่เมืองนี้เพื่อไพร่พล ช้าง ม้า และล้างอานม้า จึงได้ชื่อว่า “ชะอาน” ต่อมาชื่อนี้จึงเพี้ยนมาเป็น “ชะอำ” ชะอำครั้งอดีตเริ่มมีความเจริญทางด้านทางท่องเที่ยว ตั้งแต่ทางรถไฟสายใต้สร้างมาถึงในราวปี ๒๔๕๙ ชายหาดชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักกันมานานแล้ว แต่ในอดีตยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๖๔ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ และพระบรมวงศานุวงศ์ ชำราชบริพารในสมัยนั้นได้ออกสำรวจพื้นที่ชายทะเลที่ชะอำ ได้ทรงมาจับจองที่ดินชายทะเลตำบลชะอำ ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นตำบลในเขตการปกครองของอำเภอนายาง

เมื่อชะอำเริ่มเป็นที่รู้จักว่าเป็นเมืองชายทะเลที่สงบเงียบ ธรรมชาติสวยงาม อีกทั้งมีแหล่งน้ำจืดที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีราษฎรอพยพมาปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากชุมชนเล็กๆ ขยายตัวเป็นชุมชนใหญ่มีการรวมตัวจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน ให้ชื่อว่าหมู่บ้าน “สหคาม” โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าแต่งตั้งพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์เป็นใหญ่บ้านคนแรก ได้ทรงวางผังเมืองชะอำ วางผังตัดถนน และมีพระประสงค์เพื่อให้ชะอำเป็นที่พักตากอากาศตามแผนพัฒนาชะอำที่พระองค์ได้จัดทำขึ้นมุ่งที่จะสร้างความเจริญให้ชะอำทั้งด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พร้อมทั้งการให้บริการด้านการท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลชะอำเมื่อแรกตั้งมี นายยัง อ่วมสำอางค์ เป็นนายกเทศมนตรีคนแรก จากชุมชนชายทะเลเล็กๆ สู่การจัดตั้งเป็นหมู่บ้านสหคามในสมัยรัชกาลที่ ๖ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนต่อมามีการออกพระราชบัญญัติ จัดตั้งเป็นสภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงยกฐานะ เป็นเทศบาลตำบลชะอำ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง เทศบาลตำบลชะอำ พ.ศ. ๒๔๘๐ อยู่ในเขตตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และยกฐานะจากเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มีพื้นที่ ๑๑๐ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลนายาง และเทศบาลตำบลบางเก่า อำเภอชะอำ
ทิศใต้	ติดต่อกับ เทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ชายทะเล (อ่าวไทย)
ทิศตะวันตก	นับจากทางรถไฟสายใต้ เป็นแนวตั้งฉากกับทางรถไฟเป็นระยะทาง ๓ กิโลเมตร ขนานกับทางรถไฟสายใต้ตลอดแนว

ที่ตั้ง ๓๓ ถนนราธิป อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ๗๖๑๒๐ หมายเลขโทรศัพท์ (๐๓๒ - ๔๗๑๑๒๔)

ประชากร ๓๙,๙๓๗ คน เป็น ชาย ๑๙,๒๖๓ คน หญิง ๒๐,๖๗๔ คน

จำนวนครัวเรือน ๒๐,๑๐๒ ครัวเรือน

สภาพภูมิอากาศ ออบอุ่นสบาย ไม่ร้อนจัด และไม่หนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๐ องศาเซลเซียส

ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองชะอำนับถือศาสนาพุทธ รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ สถานประกอบพิธีทางศาสนาในเขตเทศบาลมีดังนี้

- วัดในพระพุทธศาสนา จำนวน ๘ วัด
- มัสยิดหรือสุเหร่าในศาสนาอิสลาม จำนวน ๓ แห่ง

วัฒนธรรม ประเพณีสำคัญ ได้แก่ ประเพณีวันสำคัญต่าง ๆ เช่น การทำบุญตักบาตร วันปีใหม่ วันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ฯลฯ

เส้นทางคมนาคม ทางรถยนต์ โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) และทางรถไฟสายใต้

การเดินทาง

- รถบัสโดยสารปรับอากาศ
กรุงเทพฯ - หัวหิน
หัวหิน - ชะอำ - นครปฐม - นครสวรรค์ - พิษณุโลก - อุตรดิตถ์ - เชียงราย
หัวหิน - ชะอำ - สุรินทร์ - อำนาจเจริญ - ยโสธร - มุกดาหาร
หัวหิน - ชะอำ - นครปฐม - โคราซ
หัวหิน - ชะอำ - มหาชัย - สระบุรี - สุรินทร์ - ศรีสะเกษ - อุบลราชธานี
อุบล - เพชรบุรี (ชะอำ) หัวหิน - สุราษฎร์ธานี - ภูเก็ต
หัวหิน - สุวรรณภูมิ - พัทยา
- รถบัสโดยสาร
เพชรบุรี - หัวหิน
- รถตู้โดยสาร
ชะอำ - ฟิวเจอร์รังสิต
ชะอำ - หมอชิต
ชะอำ - ราชบุรี - นครปฐม - สายใต้ใหม่ - ปิ่นเกล้า
ชะอำ - กาญจนบุรี
ชะอำ - พัทยา
- รถไฟ มีทั้งรถเร็ว รถธรรมดา
ขบวนรถดีเซลรางกรุงเทพฯ - หัวหิน (รถธรรมดา)
ขบวนรถธนบุรี - หลังสวน (รถธรรมดา)
ขบวนรถประจวบคีรีขันธ์ - ธนบุรี (รถธรรมดา)
ขบวนรถเร็วกรุงเทพฯ - กันตัง (รถเร็ว)
- ทางอากาศ มีท่าอากาศยานหัวหิน
สายการบิน แอร์เอเชีย เส้นทาง
- หัวหิน - กัวลาลัมเปอร์
- หัวหิน - เชียงใหม่
- หัวหิน - อุดรธานี

เศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจในเขตเทศบาลขึ้นอยู่กับการท่องเที่ยว จึงมีกลุ่มประกอบอาชีพการค้าขายและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ประเภทขายหรือให้เช่าอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก และสิ่งบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว การค้าและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วมาก เห็นเด่นชัดคือการขายเตียงผ้าใบ เรือสกูเตอร์ บานาน่าโบ๊ท รถจักรยานเช่า รถจักรยานยนต์เช่า การให้บริการ ที่พัก บังกะโล รีสอร์ท โรงแรม เป็นต้น

การเกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากเขตเทศบาลมีพื้นที่กว้างถึง ๑๑๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่มีพื้นที่เพื่อทำการเกษตรกรรมผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ เช่น สับปะรด ข้าว อ้อย ฯลฯ พืช ผัก ผลไม้อื่นตามฤดูกาล

อาชีพรอง ได้แก่ ค้าขาย และประมง เนื่องจากชะอำมีพื้นที่ติดฝั่งทะเลอ่าวไทย

การพาณิชย์กรรมและการบริการ

๑. สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

- สถานีบริการน้ำมัน
- ตลาดสด
- ร้านค้าทั่วไป ฯลฯ

๒. สถานประกอบการพาณิชย์

- สถานธนาบาล ๑ แห่ง
- ท่าเทียบเรือ ๑ แห่ง

๓. สถานประกอบการด้านบริการ

- โรงแรม/บ้านพัก/บังกะโล/คอนโดมิเนียม
- ธนาคาร ๘ แห่ง
  - ๑. ธนาคารกรุงไทย
  - ๒. ธนาคารกรุงเทพ
  - ๓. ธนาคารกสิกรไทย
  - ๔. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
  - ๕. ธนาคารออมสิน
  - ๖. ธนาคารธนชาติ
  - ๗. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

สาธารณสุข

- โรงพยาบาลชะอำ จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองชะอำ จำนวน ๑ แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชนประเภทคลินิก

หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจในพื้นที่

- ที่ว่าการอำเภอชะอำ
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอชะอำ
- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- สำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- สำนักงานองค์การโทรศัพท์
- สถานีรถไฟบ้านชะอำ
- สำนักงานป่าไม้เขตเพชรบุรี
- ศูนย์ฝึกอบรมที่ ๓ (ชะอำ) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- สำนักงานไปรษณีย์อำเภอชะอำ จำนวน ๒ แห่ง คือ ถ. นราธิป และ ถ.ร่วมจิตต์
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต ๒ (ททท.)
- กองกำกับการฝึกพิเศษค่ายพระรามหก
- กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดนค่ายนเรศวร
- ที่ทำการสื่อสารโทรคมนาคม (กสท.)
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเพชรบุรี สาขาชะอำ
- สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ที่ ๓ (เพชรบุรี)
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าชะอำ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓